

КРИМІНАЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЮ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ»

Київ
Юрінком Інтер
2019

УДК 343.54/.55(477)(094.5)
К82

Укладач:
О. В. Ковальський

Кримінальний кодекс України. Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству». Київ: Юрінком Інтер, 2019. 328 с.

ISBN 978-966-667-744-3

Кримінальний кодекс України подається відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» від 22 листопада 2018 р., № 2617-VIII. Набрання чинності відбудеться 01.01.2020 року.

Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 7 грудня 2017 року № 2229-VIII подається в актуалізованому стані.

Закони звірені з текстом нормативно-правових актів бази даних Верховної Ради України «Законодавство України», викладеній за e-адресою: <https://zakon.rada.gov.ua/>.

УДК 343.54/.55(477)(094.5)

ISBN 978-966-667-744-3

© Юрінком Інтер, 2019

ЗМІСТ

КРИМІНАЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Розділ I. Загальні положення	8
Стаття 1. Завдання Кримінального кодексу України	8
Стаття 2. Підстава кримінальної відповідальності.	8
Розділ II. Закон про кримінальну відповідальність	8
Стаття 3. Законодавство України про кримінальну відповідальність	8
Стаття 4. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі.	9
Стаття 5. Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність у часі	9
Стаття 6. Чинність закону про кримінальну відповідальність щодо кримінальних правопорушень, вчинених на території України	9
Стаття 7. Чинність закону про кримінальну відповідальність щодо кримінальних правопорушень, вчинених громадянами України або особами без громадянства за межами України	10
Стаття 8. Чинність закону про кримінальну відповідальність щодо кримінальних правопорушень, вчинених іноземцями або особами без громадянства за межами України	10
Стаття 9. Правові наслідки засудження особи за межами України	11
Стаття 10. Вирішення питання про кримінальну відповідальність осіб, які підлягають кримінальній відповідальності за законодавством іноземної держави і перебувають на території України, та виконання вироків, винесених іноземними судами чи міжнародними судовими установами.	11
Розділ III. Кримінальні правопорушення, його види та стадії	12
Стаття 11. Поняття кримінального правопорушення.	12
Стаття 12. Класифікація кримінальних правопорушень	12
Стаття 13. Закінчене та незакінчене кримінальне правопорушення	13
Стаття 14. Готування до кримінального правопорушення.	13
Стаття 15. Замах на кримінальне правопорушення	13
Стаття 16. Кримінальна відповідальність за незакінчене кримінальне правопорушення	13
Стаття 17. Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні	14

Розділ IV. Особа, яка підлягає кримінальній відповідальності (суб'єкт кримінального правопорушення)	14
Стаття 18. Суб'єкт кримінального правопорушення	14
Стаття 19. Осудність.	15
Стаття 20. Обмежена осудність.	15
Стаття 21. Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення, вчинені у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції.	16
Стаття 22. Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність.	16
Розділ V. Вина та її форми	16
Стаття 23. Вина	16
Стаття 24. Умисел і його види.	17
Стаття 25. Необережність та її види	17
Розділ VI. Співучасть у кримінальному правопорушенні	17
Стаття 26. Поняття співучасті.	17
Стаття 27. Види співучасників	17
Стаття 28. Вчинення кримінального правопорушення групою осіб, групою осіб за попередньою змовою, організованою групою або злочинною організацією	18
Стаття 29. Кримінальна відповідальність співучасників	19
Стаття 30. Кримінальна відповідальність організаторів та учасників організованої групи чи злочинної організації.	19
Стаття 31. Добровільна відмова співучасників	20
Розділ VII. Повторність, сукупність та рецидив кримінальних правопорушень	20
Стаття 32. Повторність кримінальних правопорушень	20
Стаття 33. Сукупність кримінальних правопорушень	21
Стаття 34. Рецидив кримінальних правопорушень	21
Стаття 35. Правові наслідки повторності, сукупності та рецидиву кримінальних правопорушень.	21
Розділ VIII. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння	21
Стаття 36. Необхідна оборона.	21
Стаття 37. Уявна оборона	22

Стаття 38. Затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення.	22
Стаття 39. Крайня необхідність	23
Стаття 40. Фізичний або психічний примус.	23
Стаття 41. Виконання наказу або розпорядження	23
Стаття 42. Діяння, пов'язане з ризиком	24
Стаття 43. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи чи злочинної організації	24
Розділ ІХ. Звільнення від кримінальної відповідальності.	25
Стаття 44. Правові підстави та порядок звільнення від кримінальної відповідальності	25
Стаття 45. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям.	25
Стаття 46. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим	25
Стаття 47. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки	26
Стаття 48. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки	26
Стаття 49. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності	26
Розділ Х. Покарання та його види.	27
Стаття 50. Поняття покарання та його мета	27
Стаття 51. Види покарань	27
Стаття 52. Основні та додаткові покарання	28
Стаття 53. Штраф.	28
Стаття 54. Позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.	30
Стаття 55. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю	30
Стаття 56. Громадські роботи	30
Стаття 57. Виправні роботи	31
Стаття 58. Службові обмеження для військовослужбовців.	31
Стаття 59. Конфіскація майна	31
Стаття 60. Арешт	32
Стаття 61. Обмеження волі.	32

Стаття 62. Тримання в дисциплінарному батальйоні військово-службовців	32
Стаття 63. Позбавлення волі на певний строк	33
Стаття 64. Довічне позбавлення волі.	33
Розділ XI. Призначення покарання	33
Стаття 65. Загальні засади призначення покарання	33
Стаття 66. Обставини, які пом'якшують покарання	34
Стаття 67. Обставини, які обтяжують покарання	34
Стаття 68. Призначення покарання за незакінчене кримінальне правопорушення та за правопорушення, вчинене у співучасті	36
Стаття 69. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом	36
Стаття 69 ¹ . Призначення покарання за наявності обставин, що пом'якшують покарання.	37
Стаття 70. Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень.	37
Стаття 71. Призначення покарання за сукупністю вироків.	38
Стаття 72. Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення	39
Стаття 73. Обчислення строків покарання	40
Розділ XII. Звільнення від покарання та його відбування.	40
Стаття 74. Звільнення від покарання та його відбування	40
Стаття 75. Звільнення від відбування покарання з випробуванням.	40
Стаття 76. Обов'язки, які покладає суд на особу, звільнену від відбування покарання з випробуванням	41
Стаття 77. Застосування додаткових покарань у разі звільнення від відбування основного покарання з випробуванням.	42
Стаття 78. Правові наслідки звільнення від відбування покарання з випробуванням.	42
Стаття 79. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років.	42
Стаття 80. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку.	43
Стаття 81. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.	44
Стаття 82. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким.	45
Стаття 83. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років	46

Стаття 84. Звільнення від покарання за хворобою	46
Стаття 85. Звільнення від покарання на підставі закону України про амністію або акта про помишування	47
Стаття 86. Амністія.	47
Стаття 87. Помилування	47
Розділ XIII. Судимість	48
Стаття 88. Правові наслідки судимості	48
Стаття 89. Строки погашення судимості	48
Стаття 90. Обчислення строків погашення судимості	49
Стаття 91. Зняття судимості	50
Розділ XIII¹. Обмежувальні заходи	50
Стаття 91 ¹ . Обмежувальні заходи, що застосовуються до осіб, які вчинили домашнє насильство	50
Розділ XIV. Інші заходи кримінально-правового характеру.	51
Стаття 92. Поняття та мета примусових заходів медичного характеру	51
Стаття 93. Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру	51
Стаття 94. Види примусових заходів медичного характеру	52
Стаття 95. Продовження, зміна або припинення застосування примусових заходів медичного характеру	52
Стаття 96. Примусове лікування	54
Стаття 96 ¹ . Спеціальна конфіскація	54
Стаття 96 ² . Випадки застосування спеціальної конфіскації	55
Розділ XIV¹. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб	56
Стаття 96 ³ . Підстави для застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру	56
Стаття 96 ⁴ . Юридичні особи, до яких застосовуються заходи кримінально-правового характеру	57
Стаття 96 ⁵ . Підстави для звільнення юридичної особи від застосування заходів кримінально-правового характеру	57
Стаття 96 ⁶ . Види заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб.	58
Стаття 96 ⁷ . Штраф	58
Стаття 96 ⁸ . Конфіскація майна	59

Стаття 96 ⁹ . Ліквідація	59
Стаття 96 ¹⁰ . Загальні правила застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру	59
Стаття 96 ¹¹ . Застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру за сукупністю кримінальних правопорушень	59
Розділ XV. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх	60
Стаття 97. Звільнення від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру	60
Стаття 98. Види покарань	60
Стаття 99. Штраф.	61
Стаття 100. Громадські та виправні роботи	61
Стаття 101. Арешт	61
Стаття 102. Позбавлення волі на певний строк	61
Стаття 103. Призначення покарання	62
Стаття 104. Звільнення від відбування покарання з випробуванням	62
Стаття 105. Звільнення від покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру	62
Стаття 106. Звільнення від кримінальної відповідальності та відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності.	63
Стаття 107. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.	64
Стаття 108. Погашення та зняття судимості	65

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

Розділ I. Злочини проти основ національної безпеки України.	66
Стаття 109. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади	66
Стаття 110. Посягання на територіальну цілісність і недоторканість України	66
Стаття 110 ¹ . <i>Виключена</i>	
Стаття 110 ² . Фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України	67
Стаття 111. Державна зрада.	68
Стаття 112. Посягання на життя державного чи громадського діяча.	68
Стаття 113. Диверсія	69
Стаття 114. Шпиунство	69

Стаття 114¹. Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань 69

Розділ II. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи 69

Стаття 115. Умисне вбивство 69

Стаття 116. Умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання 70

Стаття 117. Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини . . 70

Стаття 118. Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення 71

Стаття 119. Вбивство через необережність 71

Стаття 120. Доведення до самогубства 71

Стаття 121. Умисне тяжке тілесне ушкодження 71

Стаття 122. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження 72

Стаття 123. Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне у стані сильного душевного хвилювання. 72

Стаття 124. Умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення 72

Стаття 125. Умисне легке тілесне ушкодження 73

Стаття 126. Побой і мордування 73

Стаття 126¹. Домашнє насильство 73

Стаття 127. Катування 74

Стаття 128. Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження 74

Стаття 129. Погроза вбивством. 74

Стаття 130. Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншою невеличковою інфекційною хвороби. 74

Стаття 131. Неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншою невеличковою інфекційною хвороби. 75

Стаття 132. Розголошення відомостей про проведення медичного огляду на виявлення зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншою невеличковою інфекційною хвороби 75

Стаття 133. Зараження венеричною хворобою 76

Стаття 134. Незаконне проведення абортів або стерилізації. 76

Стаття 135. Залишення в небезпеці	76
Стаття 136. Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані	77
Стаття 137. Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей	77
Стаття 138. Незаконна лікувальна діяльність	78
Стаття 139. Ненадання допомоги хворому медичним працівником	78
Стаття 140. Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником	78
Стаття 141. Порушення прав пацієнта	79
Стаття 142. Незаконне проведення дослідів над людиною	79
Стаття 143. Порушення встановленого законом порядку трансплантації анатомічних матеріалів людини	79
Стаття 144. Насильницьке донорство	80
Стаття 145. Незаконне розголошення лікарської таємниці	80
Розділ III. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи	81
Стаття 146. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини	81
Стаття 146 ¹ . Насильницьке зникнення	81
Стаття 147. Захоплення заручників	82
Стаття 148. Підміна дитини	82
Стаття 149. Торгівля людьми	82
Стаття 150. Експлуатація дітей	83
Стаття 150 ¹ . Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом	84
Стаття 151. Незаконне поміщення в заклад з надання психіатричної допомоги	84
Стаття 151 ¹ . <i>Виключена</i>	
Стаття 151 ² . Примушування до шлюбу	84
Розділ IV. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи	85
Стаття 152. Зґвалтування	85
Стаття 153. Сексуальне насильство	86
Стаття 154. Примушування до вступу в статевий зв'язок	86
Стаття 155. Статеві зносини з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку	87

Стаття 156. Розбещення неповнолітніх	87
Розділ V. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина	87
Стаття 157. Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії з референдуму чи діяльності офіційного спостерігача	87
Стаття 158. Надання неправдивих відомостей до органу ведення Державного реєстру виборців або фальсифікація виборчих документів, документів референдуму, підсумків голосування або відомостей Державного реєстру виборців	88
Стаття 158 ¹ . Незаконне використання виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі, голосування виборцем, учасником референдуму більше ніж один раз	89
Стаття 158 ² . Незаконне знищення виборчої документації або документів референдуму	90
Стаття 159. Порушення таємниці голосування	90
Стаття 159 ¹ . Порушення порядку фінансування політичної партії, передвиборної агітації, агітації з всеукраїнського або місцевого референдуму	91
Стаття 160. Підкуп виборця, учасника референдуму	92
Стаття 161. Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками	93
Стаття 162. Порушення недоторканності житла	94
Стаття 163. Порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер	94
Стаття 164. Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей.	94
Стаття 165. Ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків	95
Стаття 166. Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування	95
Стаття 167. Зловживання опікунськими правами	96
Стаття 168. Розголошення таємниці усиновлення (удочеріння)	96
Стаття 169. Незаконні дії щодо усиновлення (удочеріння).	96
Стаття 170. Перешкоджання законній діяльності професійних спілок, політичних партій, громадських організацій	97
Стаття 171. Перешкоджання законній професійній діяльності журналістів.	97
Стаття 172. Грубе порушення законодавства про працю	97

Стаття 173. Грубе порушення угоди про працю	98
Стаття 174. Примушування до участі у страйку або перешкоджання участі у страйку	98
Стаття 175. Невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат	98
Стаття 176. Порушення авторського права і суміжних прав	99
Стаття 177. Порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію	100
Стаття 178. Пошкодження релігійних споруд чи культових будинків . .	100
Стаття 179. Незаконне утримування, осквернення або знищення релігійних святинь	101
Стаття 180. Перешкоджання здійсненню релігійного обряду.	101
Стаття 181. Посягання на здоров'я людей під приводом проповідання релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів	101
Стаття 182. Порушення недоторканності приватного життя.	101
Стаття 183. Порушення права на отримання освіти	102
Стаття 184. Порушення права на безоплатну медичну допомогу	102
Розділ VI. Кримінальні правопорушення проти власності.	102
Стаття 185. Крадіжка	102
Стаття 186. Грабіж	103
Стаття 187. Розбій	104
Стаття 188. <i>Виключена</i>	
Стаття 188 ¹ . Викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання	104
Стаття 189. Вимагання	105
Стаття 190. Шахрайство	105
Стаття 191. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.	106
Стаття 192. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою	107
Стаття 193. Незаконне привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї.	107
Стаття 194. Умисне знищення або пошкодження майна	107
Стаття 194 ¹ . Умисне пошкодження об'єктів електроенергетики	108
Стаття 195. Погроза знищення майна	108

Стаття 196. Необережне знищення або пошкодження майна	108
Стаття 197. Порушення обов'язків щодо охорони майна	108
Стаття 197 ¹ . Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво	109
Стаття 198. Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом	109
Розділ VII. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності	110
Стаття 199. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів	110
Стаття 200. Незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, електронними грошима, обладнанням для їх виготовлення	110
Стаття 201. Контрабанда	111
Стаття 201 ¹ . Переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю лісоматеріалів або пиломатеріалів цінних та рідкісних порід дерев, лісоматеріалів необроблених, а також інших лісоматеріалів, заборонених до вивозу за межі митної території України	111
Стаття 202. <i>Виключена</i>	
Стаття 203. <i>Виключена</i>	
Стаття 203 ¹ . Незаконний обіг дисків для лазерних систем зчитування, матриць, обладнання та сировини для їх виробництва	112
Стаття 203 ² . Зайняття гральним бізнесом	113
Стаття 204. Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів	113
Стаття 205. Фіктивне підприємництво	113
Стаття 205 ¹ . Підроблення документів, які подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи та фізичних осіб – підприємців	114
Стаття 206. Протидія законній господарській діяльності	114
Стаття 206 ² . Протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації	115
Стаття 207. <i>Виключена</i>	
Стаття 208. <i>Виключена</i>	
Стаття 209. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом	116

Стаття 209 ¹ . Умисне порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму	117
Стаття 210. Нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням	117
Стаття 211. Видання нормативно-правових актів, що зменшують надходження бюджету або збільшують витрати бюджету всупереч закону	118
Стаття 212. Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)	118
Стаття 212 ¹ . Ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування	120
Стаття 213. Порушення порядку здійснення операцій з металобрухтом	121
Стаття 214. <i>Виключена</i>	
Стаття 215. <i>Виключена</i>	
Стаття 216. Незаконне виготовлення, підроблення, використання або збут незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених контрольних марок.	121
Стаття 217. <i>Виключена</i>	
Стаття 218. <i>Виключена</i>	
Стаття 218 ¹ . Доведення банку до неплатоспроможності	122
Стаття 219. Доведення до банкрутства	122
Стаття 220. <i>Виключена</i>	
Стаття 220 ¹ . Порушення порядку ведення бази даних про вкладників або порядку формування звітності	123
Стаття 220 ² . Фальсифікація фінансових документів та звітності фінансової організації, приховування неплатоспроможності фінансової установи або підстав для відкликання (анулювання) ліцензії фінансової установи	123
Стаття 221. <i>Виключена</i>	
Стаття 222. Шахрайство з фінансовими ресурсами.	124
Стаття 222 ¹ . Маніпулювання на фондовому ринку	124
Стаття 223. <i>Виключена</i>	
Стаття 223 ¹ . Підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів	125
Стаття 223 ² . Порушення порядку ведення реєстру власників іменних цінних паперів	125

Стаття 224. Виготовлення, збут та використання підроблених недержавних цінних паперів	125
Стаття 225. <i>Виключена</i>	
Стаття 226. <i>Виключена</i>	
Стаття 227. Умисне введення в обіг на ринку України (випуск на ринок України) небезпечної продукції.	126
Стаття 228. <i>Виключена</i>	
Стаття 229. Незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару	127
Стаття 230. <i>Виключена</i>	
Стаття 231. Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю	127
Стаття 232. Розголошення комерційної або банківської таємниці . . .	128
Стаття 232 ¹ . Незаконне використання інсайдерської інформації . . .	128
Стаття 232 ² . Приховування інформації про діяльність емітента . . .	129
Стаття 233. Незаконна приватизація державного, комунального майна	130
Стаття 234. <i>Виключена</i>	
Стаття 235. <i>Виключена</i>	
Розділ VIII. Кримінальні правопорушення проти довкілля	130
Стаття 236. Порушення правил екологічної безпеки	130
Стаття 237. Невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення	131
Стаття 238. Приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення.	131
Стаття 239. Забруднення або псування земель	131
Стаття 239 ¹ . Незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель	132
Стаття 239 ² . Незаконне заволодіння землями водного фонду в особливо великих розмірах.	132
Стаття 240. Порушення правил охорони або використання надр . . .	133
Стаття 241. Забруднення атмосферного повітря	133
Стаття 242. Порушення правил охорони вод.	134
Стаття 243. Забруднення моря	134
Стаття 244. Порушення законодавства про континентальний шельф України	135

Стаття 245. Знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу . . .	135
Стаття 246. Незаконна порубка або незаконне перевезення, зберігання, збут лісу	136
Стаття 247. Порушення законодавства про захист рослин	137
Стаття 248. Незаконне полювання	137
Стаття 249. Незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом	137
Стаття 250. Проведення вибухових робіт з порушенням правил охорони рибних запасів	138
Стаття 251. Порушення ветеринарних правил	138
Стаття 252. Умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду	138
Стаття 253. Проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля.	138
Стаття 254. Безгосподарське використання земель.	139
Розділ ІХ. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки	139
Стаття 255. Створення злочинної організації	139
Стаття 256. Сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності.	140
Стаття 257. Бандитизм	140
Стаття 258. Терористичний акт	140
Стаття 258 ¹ . Втягнення у вчинення терористичного акту	141
Стаття 258 ² . Публічні заклики до вчинення терористичного акту . . .	141
Стаття 258 ³ . Створення терористичної групи чи терористичної організації	142
Стаття 258 ⁴ . Сприяння вчиненню терористичного акту	142
Стаття 258 ⁵ . Фінансування тероризму	142
Стаття 259. Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності	143
Стаття 260. Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань.	143
Стаття 261. Напад на об'єкти, на яких є предмети, що становлять підвищену небезпеку для оточення	144
Стаття 262. Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем	144

Стаття 263. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами	145
Стаття 263 ¹ . Незаконне виготовлення, переробка чи ремонт вогнепальної зброї або фальсифікація, незаконне видалення чи зміна її маркування, або незаконне виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв	145
Стаття 264. Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів	146
Стаття 265. Незаконне поводження з радіоактивними матеріалами	146
Стаття 265 ¹ . Незаконне виготовлення ядерного вибухового пристрою чи пристрою, що розсіює радіоактивний матеріал або випромінює радіацію	146
Стаття 266. Погроза вчинити викрадання або використати радіоактивні матеріали	147
Стаття 267. Порушення правил поводження з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами	147
Стаття 267 ¹ . Порушення вимог режиму радіаційної безпеки.	148
Стаття 268. Незаконне ввезення на територію України відходів і вторинної сировини	148
Стаття 269. Незаконне перевезення на повітряному судні вибухових або легкозаймистих речовин.	148
Стаття 270. Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки	149
Стаття 270 ¹ . Умисне знищення або пошкодження об'єктів житлово-комунального господарства	149
Розділ X. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва.	150
Стаття 271. Порушення вимог законодавства про охорону праці	150
Стаття 272. Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою.	150
Стаття 273. Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах	151
Стаття 274. Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки.	151
Стаття 275. Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд	151
Розділ XI. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту	152
Стаття 276. Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту	152

Стаття 276 ¹ . Здійснення професійної діяльності членом екіпажу або обслуговування повітряного руху диспетчером управління повітряним рухом (диспетчером служби руху) у стані алкогольного сп'яніння або під впливом наркотичних чи психотропних речовин	152
Стаття 277. Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів	153
Стаття 278. Угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна	153
Стаття 279. Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства	153
Стаття 280. Примушування працівника транспорту до невиконання своїх службових обов'язків	154
Стаття 281. Порушення правил повітряних польотів	154
Стаття 282. Порушення правил використання повітряного простору	155
Стаття 283. Самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда	155
Стаття 284. Ненадання допомоги судну та особам, що зазнали лиха	155
Стаття 285. Неповідомлення капітаном назви свого судна при зіткненні суден	156
Стаття 286. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами	156
Стаття 286 ¹ . Керування транспортними засобами в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції	156
Стаття 287. Випуск в експлуатацію технічно несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації	157
Стаття 288. Порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення дорожнього руху	158
Стаття 289. Незаконне заволодіння транспортним засобом	158
Стаття 290. Знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу	159
Стаття 291. Порушення чинних на транспорті правил	159
Стаття 292. Пошкодження об'єктів магістральних або промислових нафто-, газо-, конденсатопроводів та нафтопродуктопроводів	159
Розділ XII. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності	160
Стаття 293. Групове порушення громадського порядку	160
Стаття 294. Масові заворушення	160
Стаття 295. Заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку	161

Стаття 296. Хуліганство	161
Стаття 297. Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого	161
Стаття 298. Незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини	162
Стаття 298 ¹ . Знищення, пошкодження або приховування документів чи унікальних документів Національного архівного фонду	163
Стаття 299. Жорстоке поводження з тваринами	163
Стаття 300. Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію	164
Стаття 301. Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів	165
Стаття 302. Створення або утримання місць розпусти і звідництво	165
Стаття 303. Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією	166
Стаття 304. Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність	167
Розділ XIII. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення	167
Стаття 305. Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів	167
Стаття 306. Використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, прекурсорів, отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів	168
Стаття 307. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів	168
Стаття 308. Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем	169
Стаття 309. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту	170
Стаття 310. Посів або вирощування снотворного маку чи конопель	170
Стаття 311. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання прекурсорів	171

Стаття 312. Викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем	171
Стаття 313. Викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням	172
Стаття 314. Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.	173
Стаття 315. Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів	173
Стаття 316. Незаконне публічне вживання наркотичних засобів.	173
Стаття 317. Організація або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів	174
Стаття 318. Незаконне виготовлення, підроблення, використання чи збут підроблених документів на отримання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів	174
Стаття 319. Незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин	174
Стаття 320. Порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів	175
Стаття 321. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збуту або збут отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів	175
Стаття 321 ¹ . Фальсифікація лікарських засобів або обіг фальсифікованих лікарських засобів	176
Стаття 321 ² . Порушення встановленого порядку доклінічного вивчення, клінічних випробувань і державної реєстрації лікарських засобів	177
Стаття 322. Незаконна організація або утримання місць для вживання одурманюючих засобів	178
Стаття 323. Спонукування неповнолітніх до застосування допінгу.	178
Стаття 324. Схиляння неповнолітніх до вживання одурманюючих засобів	178
Стаття 325. Порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним захворюванням та масовим отруєнням	178
Стаття 326. Порушення правил поведінки з мікробіологічними або іншими біологічними агентами чи токсинами	179

Стаття 327. Заготівля, перероблення або збут радіоактивно забруднених продуктів харчування чи іншої продукції 179

Розділ XIV. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації 180

Стаття 328. Розголошення державної таємниці. 180

Стаття 329. Втрата документів, що містять державну таємницю . . . 180

Стаття 330. Передача або збирання відомостей, що становлять службову інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни 180

Стаття 332. Незаконне переправлення осіб через державний кордон України 181

Стаття 332¹. Порушення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї 181

Стаття 332². Незаконне перетинання державного кордону України . . 182

Стаття 333. Порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю 182

Стаття 334. Порушення правил міжнародних польотів 182

Стаття 335. Ухилення від призову на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу 183

Стаття 336. Ухилення від призову за мобілізацією. 183

Стаття 336¹. Ухилення від проходження служби цивільного захисту в особливий період чи у разі проведення цільової мобілізації. 183

Стаття 337. Ухилення від військового обліку або спеціальних зборів . . 183

Розділ XV. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів 183

Стаття 338. Наруга над державними символами. 183

Стаття 339. Незаконне підняття Державного Прапора України на річковому або морському судні 184

Стаття 340. Незаконне перешкоджання організації або проведенню зборів, мітингів, походів і демонстрацій 184

Стаття 341. Захоплення державних або громадських будівель чи споруд 184

Стаття 342. Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному виконавцю, приватному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб 185

Стаття 343. Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу, судового експерта, працівника державної виконавчої служби, приватного виконавця	185
Стаття 344. Втручання у діяльність державного діяча	186
Стаття 345. Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу	187
Стаття 345 ¹ . Погроза або насильство щодо журналіста	187
Стаття 346. Погроза або насильство щодо державного чи громадського діяча	188
Стаття 347. Умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу, працівника органу державної виконавчої служби чи приватного виконавця	188
Стаття 347 ¹ . Умисне знищення або пошкодження майна журналіста	189
Стаття 348. Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця	189
Стаття 348 ¹ . Посягання на життя журналіста	190
Стаття 349. Захоплення представника влади або працівника правоохоронного органу як заручника	190
Стаття 349 ¹ . Захоплення журналіста як заручника	190
Стаття 350. Погроза або насильство щодо службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок	190
Стаття 351. Перешкоджання діяльності народного депутата України та депутата місцевої ради	191
Стаття 351 ¹ . Перешкоджання діяльності Рахункової палати, члена Рахункової палати	191
Стаття 351 ² . Перешкоджання діяльності Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України	191
Стаття 352. Умисне знищення або пошкодження майна службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок	192
Стаття 353. Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи	192
Стаття 354. Підкуп працівника підприємства, установи чи організації	192
Стаття 355. Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань	194
Стаття 356. Самоправство	195
Стаття 357. Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження	195

Стаття 358. Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів. 195

Стаття 359. Незаконні придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів отримання інформації 197

Стаття 360. Умисне пошкодження ліній зв'язку 197

Розділ XVI. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку 197

Стаття 361. Несанкціоноване втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку 197

Стаття 361¹. Створення з метою використання, розповсюдження або збуту шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут 198

Стаття 361². Несанкціоновані збут або розповсюдження інформації з обмеженим доступом, яка зберігається в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або на носіях такої інформації 198

Стаття 361³. *Виключена*

Стаття 361⁴. *Виключена*

Стаття 362. Несанкціоновані дії з інформацією, яка оброблюється в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або зберігається на носіях такої інформації, вчинені особою, яка має право доступу до неї 199

Стаття 362¹. *Виключена*

Стаття 363. Порушення правил експлуатації електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку або порядку чи правил захисту інформації, яка в них оброблюється. 200

Стаття 363¹. Перешкоджання роботі електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку шляхом масового розповсюдження повідомлень електрозв'язку. 200

Розділ XVII. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг 201

Стаття 364. Зловживання владою або службовим становищем 201

Стаття 364¹. Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми 202

Стаття 365. Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу 203

Стаття 365¹. *Виключена*

Стаття 365 ² . Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги	203
Стаття 366. Службове підроблення	204
Стаття 366 ¹ . Декларування недостовірної інформації	204
Стаття 367. Службова недбалість	205
Стаття 368. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою	205
Стаття 368 ¹ . <i>Втратила чинність</i>	
Стаття 368 ² . Незаконне збагачення	207
Стаття 368 ³ . Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми	208
Стаття 368 ⁴ . Підкуп особи, яка надає публічні послуги	209
Стаття 369. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі	210
Стаття 369 ¹ . <i>Втратила чинність</i>	
Стаття 369 ² . Зловживання впливом	211
Стаття 369 ³ . Протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань	211
Стаття 370. Провокація підкупу	212
Розділ XVIII. Кримінальні правопорушення проти правосуддя.	212
Стаття 371. Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою	212
Стаття 372. Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності	213
Стаття 373. Примушування давати показання	213
Стаття 374. Порушення права на захист	213
Стаття 375. Постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови	214
Стаття 376. Втручання в діяльність судових органів	214
Стаття 376 ¹ . Незаконне втручання в роботу автоматизованої системи документообігу суду	214
Стаття 377. Погроза або насильство щодо судді, народного засідателя чи присяжного	215
Стаття 378. Умисне знищення або пошкодження майна судді, народного засідателя чи присяжного	216
Стаття 379. Посягання на життя судді, народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною із здійсненням правосуддя	216

Стаття 380. Невжиття заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист . . .	216
Стаття 381. Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист.	216
Стаття 381 ¹ . <i>Виключена</i>	
Стаття 382. Невиконання судового рішення	217
Стаття 383. Завідомо неправдиве повідомлення про вчинення кримінального правопорушення	218
Стаття 384. Введення в оману суду або іншого уповноваженого органу	218
Стаття 385. Відмова свідка від давання показань або відмова експерта чи перекладача від виконання покладених на них обов'язків . . .	218
Стаття 386. Перешкоджання з'явленню свідка, потерпілого, експерта, примушування їх до відмови від давання показань чи висновку. . . .	219
Стаття 387. Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування	219
Стаття 388. Незаконні дії щодо майна, на яке накладено арешт, заставленого майна або майна, яке описано чи підлягає конфіскації	220
Стаття 389. Ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі	220
Стаття 389 ¹ . Умисне невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості	221
Стаття 389 ² . Злісне ухилення особи від відбування адміністративного стягнення у виді суспільно корисних робіт	221
Стаття 390. Ухилення від відбування покарання у виді обмеження волі та у виді позбавлення волі	221
Стаття 390 ¹ . Невиконання обмежувальних заходів, обмежувальних приписів або непроходження програми для кривдників	222
Стаття 391. Злісна непокора вимогам адміністрації установи виконання покарань	222
Стаття 392. Дії, що дезорганізують роботу установ виконання покарань	222
Стаття 393. Втеча з місця позбавлення волі або з-під варти	223
Стаття 394. Втеча із спеціалізованого лікувального закладу	223
Стаття 395. Порушення правил адміністративного нагляду.	223
Стаття 396. Приховування злочину.	223
Стаття 397. Втручання в діяльність захисника чи представника особи	223
Стаття 398. Погроза або насильство щодо захисника чи представника особи	224

Стаття 399. Умисне знищення або пошкодження майна захисника чи представника особи	224
Стаття 400. Посягання на життя захисника чи представника особи у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги.	224
Стаття 400 ¹ . Представництво в суді без повноважень.	225
Розділ XIX. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення)	225
Стаття 401. Поняття військового кримінального правопорушення	225
Стаття 402. Непокора	226
Стаття 403. Невиконання наказу	226
Стаття 404. Опір начальникові або примушування його до порушення службових обов'язків	227
Стаття 405. Погроза або насильство щодо начальника	227
Стаття 406. Порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості	228
Стаття 407. Самовільне залишення військової частини або місця служби	228
Стаття 408. Дезертирство	209
Стаття 409. Ухилення від військової служби шляхом самокалічення або іншим способом	209
Стаття 410. Викрадення, привласнення, вимагання військово-службовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем	230
Стаття 411. Умисне знищення або пошкодження військового майна	230
Стаття 412. Необережне знищення або пошкодження військового майна	231
Стаття 413. Втрата військового майна	231
Стаття 414. Порушення правил поведіння зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення.	231
Стаття 415. Порушення правил водіння або експлуатації машин	232
Стаття 416. Порушення правил польотів або підготовки до них	232
Стаття 417. Порушення правил кораблеводіння	232
Стаття 418. Порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання	232
Стаття 419. Порушення правил несення прикордонної служби	232

Стаття 420. Порушення правил несення бойового чергування	233
Стаття 421. Порушення статутних правил внутрішньої служби	233
Стаття 422. Розголошення відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю, або втрата документів чи матеріалів, що містять такі відомості	233
Стаття 425. Недбале ставлення до військової служби	234
Стаття 426. Бездіяльність військової влади	234
Стаття 426 ¹ . Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень	235
Стаття 427. Здача або залишення ворогові засобів ведення війни	235
Стаття 428. Залишення гинучого військового корабля	236
Стаття 429. Самовільне залишення поля бою або відмова діяти зброєю	236
Стаття 430. Добровільна здача в полон	236
Стаття 431. Злочинні дії військовослужбовця, який перебуває в полоні	236
Стаття 432. Мародерство	236
Стаття 433. Насильство над населенням у районі воєнних дій	237
Стаття 434. Погане поводження з військовополоненими	237
Стаття 435. Незаконне використання символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала та зловживання нею	237
Розділ XX. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку	237
Стаття 436. Пропаганда війни	237
Стаття 436 ¹ . Виготовлення, поширення комуністичної, нацистської символіки та пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів	238
Стаття 437. Планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни	238
Стаття 438. Порушення законів та звичаїв війни	238
Стаття 439. Застосування зброї масового знищення	239
Стаття 440. Розроблення, виробництво, придбання, зберігання, збут, транспортування зброї масового знищення	239
Стаття 441. Екоцид	239
Стаття 442. Геноцид	239
Стаття 443. Посягання на життя представника іноземної держави	239

Стаття 444. Злочини проти осіб та установ, що мають міжнародний захист	240
Стаття 445. Незаконне використання символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала	240
Стаття 446. Піратство	240
Стаття 447. Найманство	240

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

Розділ I	242
Розділ II	242

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про запобігання та протидію домашньому насильству

Розділ I. Загальні положення	247
Стаття 1. Визначення термінів	247
Стаття 2. Законодавство про запобігання та протидію домашньому насильству	249
Стаття 3. Сфера дії законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству	249
Стаття 4. Основні засади запобігання та протидії домашньому насильству	250
Стаття 5. Основні напрями реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству	251
Стаття 6. Суб'єкти, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству	251
Розділ II. Суб'єкти, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству	253
Стаття 7. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії домашньому насильству	253
Стаття 8. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування у сфері запобігання та протидії домашньому насильству	254
Стаття 9. Повноваження органів опіки та піклування, служб у справах дітей у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.	256
Стаття 10. Повноваження уповноважених підрозділів органів Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству	259

Стаття 11. Повноваження органів управління освітою, навчальних закладів та установ системи освіти у сфері запобігання та протидії домашньому насильству	260
Стаття 12. Повноваження органів, установ і закладів охорони здоров'я у сфері запобігання та протидії домашньому насильству	261
Стаття 13. Повноваження центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги у сфері запобігання та протидії домашньому насильству	262
Стаття 14. Повноваження загальних та спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб	262
Стаття 15. Взаємодія суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству	264
Стаття 16. Єдиний державний реєстр випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі	265
Стаття 17. Участь заінтересованих суб'єктів, що надають соціальні послуги із запобігання та протидії домашньому насильству.	269
Розділ III. Запобігання домашньому насильству	269
Стаття 18. Завдання у сфері запобігання домашньому насильству	269
Стаття 19. Заходи у сфері запобігання домашньому насильству	270
Розділ IV. Надання допомоги та захисту постраждалим особам.	271
Стаття 20. Надання допомоги та захисту постраждалим особам	271
Стаття 21. Права постраждалих осіб.	272
Стаття 22. Права постраждалої дитини	273
Стаття 23. Виконання програм для постраждалих осіб	273
Розділ V. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству	274
Стаття 24. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству	274
Стаття 25. Терміновий заборонний припис стосовно кривдника	274
Стаття 26. Обмежувальний припис стосовно кривдника.	275
Стаття 27. Взяття на профілактичний облік кривдників та проведення з ними профілактичної роботи	277
Стаття 28. Виконання програм для кривдників	277
Розділ VI. Відповідальність у сфері запобігання та протидії домашньому насильству	278
Стаття 29. Відповідальність за вчинення домашнього насильства	278
Стаття 30. Відшкодування матеріальних збитків і моральної шкоди, завданих унаслідок вчинення домашнього насильства	278

Стаття 31. Відповідальність посадових осіб за недотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії домашньому насильству 278

Розділ VII. Фінансове забезпечення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. 278

Стаття 32. Фінансування витрат, пов'язаних із запобіганням та протидією домашньому насильству. 278

Розділ VIII. Контроль за дотриманням законодавства у сфері запобігання та протидії домашньому насильству 279

Стаття 33. Контроль у сфері запобігання та протидії домашньому насильству 279

Стаття 34. Громадський контроль за дотриманням законодавства у сфері запобігання та протидії домашньому насильству 279

Розділ IX. Прикінцеві положення 279

Юридичний Вісник України

ВСЕ ПРО ЗАКОНИ В ОДНІЙ ГАЗЕТІ!
ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНА ПРАВОВА ГАЗЕТА

Про всі закони і права в одній газеті !

Газета «Юридичний вісник України»:

Юридична інформація та інформаційно-правовий банк законодавства та юридичної практики

Передплатний індекс – 33787 (на місяць)

Передплатний індекс – 21615 (на рік)

Комплект юриста «Загальний»:

- газета «Юридичний вісник України»
- журнал «Бюлетень законодавства і юридичної практики України»

Передплатний індекс – 22404

Комплект юриста «Елітний»:

- газета «Юридичний вісник України»
- журнал «Юридична Україна»
- журнал «Бюлетень законодавства і юридичної практики України»

Передплатний індекс – 08440

Комплект юриста «Сучасне правосуддя»:

- газета «Юридичний вісник України»
- журнал «Вісник Державної судової адміністрації України»

Передплатний індекс – 95702

ІНФОРМАЦІЙНЕ ВИДАННЯ

КРИМІНАЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»

Шеф-редактор
В. С. Ковальський,
доктор юридичних наук, професор

Відповідальна за випуск *О. Б. Доценко*
Редактор *М. І. Ромась*
Комп'ютерна верстка *С. Л. Каравасв*
Художнє оформлення *О. Б. Доценко*

Підписано до друку 07.05.2019. Формат 60×90/16.

Ум. друк. арк. 20,50. Обл.-вид. арк. 19,65.

Тираж 800 (560+240) прим. Зам.

Оригінал-макет виготовлено комп'ютерним центром
ТОВ «Юрінком Інтер»

(свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції – серія ДК № 3954 від 13.01.2011)
04209, м. Київ-209, вул. Героїв Дніпра, 31-б, тел. 411-64-03, 411-69-08.

Віддруковано на ПрАТ «Білоцерківська книжкова фабрика»

Свідоцтво серія ДК № 5454 від 14.08.2017 р.

09117, м. Біла Церква, вул. Леся Курбаса, 4.

Тел./Факс (0456) 39-17-40 E-mail: bc-book@ukr.net; сайт: <http://www.bc-book.com.ua>.